

H. M. kong Haakon talte igår over kringkastingen til det norske folk. — Kongen sa:

Jeg tror at alle i dette land forstår at det er med dyp vedmod og sorg at jeg idag minnes de mangfoldige ganger jeg med min familie fra slottsaltaanen i Oslo har tatt imot barne- toget den 17. mai, representerende det glade og jublende Norge.

Når jeg idag ikke kan gjøre dette, vil det forstås at jeg føler en dyp trang til på denne vår frihetsdag å sende en hilsen til hele det norske folk.

I over hundre år har denne dag samlet det norske folk om frihetstanken og om frihetsverket fra Eidsvold, og vi har allti lovet hverandre at vi vilde få eie dette land.

Vår utenrikspolitikk har allti gått ut på å holde Norge utenfor alle europeiske konflikter, men til tross for at vi har inntatt en streng nøytral holdning til alle sider blev vi den 9. april overfalt av en nasjon som fordi den selv ikke vet hvad personlig frihet betyr, ikke kan forstå hvilken forferdelig urett den har begått overfor et frihetselskende lite folk.

Vi blev stillet overfor valget mellom eftergivnehet og underkastelse, eller forsøk på å forsvare alt det som vi anses som hellig og verd å leve for.

For bevarelsen av vår selvstendighet og vår selvrespekt som nasjon var det kun en vei å velge. Vi valgte så langt det lot sig gjøre å sette alt inn på å bevare selvstendigheten. Det har allerede kostet betydelige ofre, og efter tre ukers heltemodig motstand har hele det sydlige Norge måttet oppgis.

Men Nord-Norge kan vi ennå kalle vårt. Denne landsdel som i tidligere år kanskje ikke har vært påaktet efter fortjeneste, men som i disse dager viser at den med dyktighet og verdighet kan representere et fritt og selvstendig Norge. Og det er mitt håp at vi herfra med våre alliertes hjelp må kunne organisere vårt forsvar påny og herigjennem gjenvinne friheten for hele det norske folk.

Jeg takker alle som i de forløpne krigsuker har gjort sitt til å stanse og opholde den inntrengende fiende. En særlig takk ønsker jeg å uttale til marinen for den innsats, som har stått fullt på høide med marinens beste tradisjoner og som har vunnet stor anerkjennelse også hos våre allierte.

Jeg takker hæren for hvad den til tross for de mest fortvilte mobiliseringsforhold har kunnet utrette.

Videre uttrykker jeg en takk til alle som på forskjellige vis har hjulpet militærvesenet i disse vanskelige dager, som f. eks. telegrafolk, jernbane- folk, arbeidere der under luftangrep og mitraljøseld har arbeidet med å holde våre kommunikasjoner i orden lengst mulig.

Sist, men ikke minst, en hjertelig takk til civilbefolkningen i alle deler av landet for den beherskelse, offer- vilje og resignasjon som er vist, til tross for at så mange har måttet se sine hjem og sitt livsverk ødelagt.

Til landsmenn i det besatte område vil jeg uttale det håp at dere ikke må tape motet, at det om ikke alt for lenge må lykkes å skaffe deres fri- linge må lykkes å skaffe deres fri- het tilbake, og jeg ber dere ikke å

Vi kan være stolte av våre soldater og vår marine

Ansin' TROMSØ
18. mai 1940

106010

General Fleischers tale igår

Øverstkommanderende i Nord-Nor- ge, general Fleischer sa i sin radiotale 17. mai:

Det er 5 uker siden Norge blev an- grepet, plutselig og uten krigserklæ- ring, og vi har siden oplevet begiven- heter som få ventet og var forberedt på å møte.

Denne 17. mai er for store deler av det norske folk ikke lenger frihetsda- gen som i alle år før. Den er en dag under trelldom og tvang. Det er bare her i Nord-Norge vi er fri.

Som vi alle vet har vår forsvarsevne planmessig vært brutt ned i mange år. Vårt militære nederlag har vært forberedt og av oss selv. Det er bare merkelig at motstanden sydpå ikke straks brøt fullstendig sammen, men at den kunde fortsette så lenge som den gjorde.

Tilfeldig sammenraskede, små, hel- temodige avdelinger holdt ut helt til det var klart at det ikke kunde ven- tes noen hjelp utenfra.

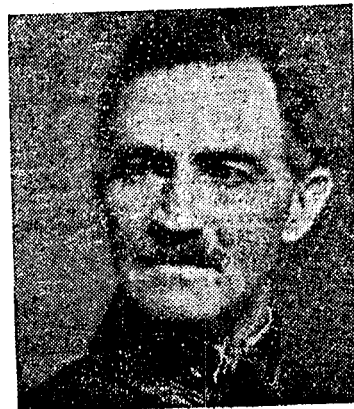
Det er bittert at vi var så slett for- beredt. Det er bittert at forsvaret sydpå brøt sammen, men det er grunn til å være stolte og takknemlige over den motstand som tross alt blev ydet. Den viste at folkets frihetstrang og forsvarsvilje ikke var død.

Her nordpå var vi heldigere stillet. Det tyske angrep kom bare på et sted, og vi hadde efter nøytralitetsvakten i høst fått riktigere orden på de mili- tære forhold enn ellers i landet.

Hadde Narvik blitt forsvart slik som det var mulig, skulde vår militære stil- ling vært meget god.

Efter at både byen og Bjerkvik- traktene med magasinene på Elve- gårdsmoen blev tatt, var stillingen dog også her meget vanskelig, fordi de nor- ske tropper som var til stede var abso- lutt underlegne i antall.

6 divisjons befalsskole sloss i to da- ger alene ved Gratangen og i Kolban- skaret. Til å møte de mange tyske

vebnede fiskefartøier og tralere had- de vi til å begynne med bare små fri- villige avdelinger de fleste steder.

Takket være de avdelinger som fan- tes og den frivillige hjelp lyktes det å stoppe tyskerne og mobilisere. I løpet av noen dager blev tyskerne ringet inn, og det blev skapt noenlunde faste fronter.

Derpå kom den store oppgave å ta igjen de store områder som tyskerne hadde besatt. Alle vet at tyskerne er særdeles vel utdannede soldater med alt mulig moderne utstyr.

Mot det kunde vi bare sette tropper med meget kort utdannelse, med man- gelfullt utstyr og med alt for lite be- fal. Vi var heller ikke på langt nær sterke nok i antall efter almindelige begreper til å gå angrepsvis frem. Allikevel har det lyktes oss å gjenerob- re Gratangen, å kaste tyskerne tilbake innover Gratangseidet, å holde an- grepsbevegelsene vedlike.

På denne måte blev det gjennom tre ukers operasjoner tilrettelagt den si- tuasjon som for et par dager siden gjorde det mulig å gjenerobre Bjerkvik og Elvegårdsmoen ved kup, så snart de allierte var i stand til å gripe inn med full kraft.

Det har vært en kamp i høifjellet med dager og netter og uker i aneul- er, et voldig slit for å få frem mat og ammunisjon.

Vi kan være stolte av våre soldater for det de har gjort. Vi kan også væ- re stolte og takknemlige over den inn- sats som er gjort av marinen og av frivillige vakt- og hjelpeavdelinger.

Jeg takker alle for slit, for troskap og for mot.

Jeg vil også få takke alle andre norske menn og kvinner som har hjulpet oss i kampen, og vil rette en særskilt takk til telefonbetjeningen på de stasjoner vi har misbrukt mest. De har ofret mange timers nattesøvn for fedrelandet.

Det er også rett at vi idag skal takke for den kraftige og gode hjelp vi nu har fått av våre allierte.

Den strid som er ført har visst at vi kan slåss for vår frihet, vi har vil- jen til det og evnen til å gjøre det.

Vi har et langt og tungt arbeide foran oss, men vi har lov til å håpe og tro.

Gud signe vårt dyre fedreland!

Kommanderende general på 17. mai

Kommanderende general som er forhindret fra selv å komme hit og tale i ra- dioen 17. mai, sendte den- ne hilsen:

Norske kvinner og menn, barn og voksne.

Til alle dere i de besatte områ- der som ikke får lov til å heise flagget på vår frihetsdag sender jeg en hilsen fra alle oss som en-